

P.Z.E. br. 146/4

HRVATSKI SABOR

zastupnica dr. sc. Katarina Peović (Radnička fronta)
Zagreb, 22. rujan 2021. godine

Predsjedniku Hrvatskog sabora

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosim sljedeće amandmane na:

Konačni prijedlog zakona o tržištu električne energije, p.z.e. br. 146.

Amandman 1

Članak 12., stavak 4. briše se.

Obrazloženje:

Stavak određuje da je stvaranje tehničkih uvjeta u mreži od sada „obveza operatora sustava”, a nastavak članka ne donosi pojašnjenje koje bi to demantiralo „sukladno desetogodišnjim planovima razvoja prijenosne, odnosno distribucijske mreže i propisima kojima se uređuje priključenje na mrežu”.

Stvaranje tehničkih uvjeta u mreži znači izgradnju novih dijelova i/ili rekonstrukciju postojećih dijelova prijenosne i/ili distribucijske mreže, radi korištenja mreže u okviru odobrene priključne snage, koja ne obuhvaća priključak na mrežu.

Ovaj stavak može uzrokovati enormno povećanje cijene struje za građane i poteškoće društava u sklopu HEP grupe jer znači da će operatori sustava morati u potpunosti financirati izgradnju potrebne infrastrukture za nova priključenja. Od toga će koristiti imati strani lobisti. Ako tome pridodamo nepotrebno inzistiranje ovim zakonom da se HOPS iz d.o.o. prebaci u dioničko društvo s neuvjerljivim objašnjenjem da je to autentičan prijevod propisa Europske unije, jasno je da ovakve stavke mogu destabilizirati HEP grupu.

Amandman 2

Članak 86. stavak 12. briše se.

Obrazloženje:

Zakon nameće, bez racionalnog razloga, prelazak HEP-a iz dosadašnjeg ustroja društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo, s neuvjerljivim objašnjenjem da je to autentičan prijevod propisa Europske unije, odnosno Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije s kojom se usklađuje ovaj Prijedlog zakona, citat objašnjenja: „...Tekst iz navedene Direktive (EU) 2017/1132 na hrvatskom glasi dioničko društvo, a ne društvo ograničene odgovornosti.” Unatoč tome što se EU direktive ne implementiraju izravno u zakonodavni okvir države kao što je to slučaj s EU uredbama, unatoč tome što EU nije imao nikakve primjedbe na dosadašnji pravni ustroj HOPS-a te je slijedom toga izdao certifikat HOPS-u za usvojen ITO model (HOPS kao dio vertikalno integrirane kompanije HEP d.d.) te unatoč tome što je tim modelom zagarantirana značajna samostalnost u poslovanju, ovim se pak stavkom uvodi nepotrebna promjena. Države poput Slovenije i Mađarske to nisu provele.

Ako HOPS i ostatak HEP-a dođu u financijske teškoće, a izgleda kako se to želi postići, preoblikovan u d.d. bit će na meti „logičnog“ zaključka o potrebi „dokapitalizacije”, drugim riječima – privatizacije HEP-a, što omogućava članak 104. Zakona.

Poduzeće Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS) dio je HEP grupe, koji u vlasništvu ima ključnu elektroenergetsku infrastrukturu (mrežu dalekovoda i trafostanica najvišeg napona) kojom se prenosi električna energija. HOPS je također zadužen za vođenje elektroenergetskog sustava Hrvatske. Dakle, HOPS je iznimno važno strateško infrastrukturno poduzeće. Vrijednost dugotrajne imovine HOPS-a iznosi više od 6 mlrd. kn, dok ukupna dugotrajna imovina HEP-a iznosi oko 35 mlrd. kn, a dobit HEP-a d.d. za 2020. godinu iznosi 1,4 mlrd. kuna. Kvaliteta HOPS-ove prijenosne mreže i HEP-ovih kapaciteta bit će presudni u izrazito zahtjevnoj zelenoj energetskej tranziciji. Stoga je vertikalna organizacija HEP grupe, sa HOPS-om i HEP-Operatorom distribucijskog sustava (HEP-ODS) unutar nje, jedino ispravno i održivo rješenje. Cijeli HEP, a naročito HOPS i HEP-ODS, moraju ostati u javnom (državnom) vlasništvu. Oni nisu ničija privatna prćija već imovina svih nas bez čije opstojnosti kao javno dobro nećemo imati sigurnu opskrbu električnom energijom niti prihvatljive cijene. Takav je uostalom stav energetskih stručnjaka u cijelom svijetu.

dr. sc. Katarina Peović
